ADVIES

Adviesaanvraag over de ESR-aanrekening van het steuninstrument 'TRACKS'

Introductie

Op 30 december 2025 heeft de Vlaamse regering advies gevraagd aan het Instituut voor de Nationale Rekeningen (INR) over de aanrekening in de overheidsrekeningen van projecten binnen TRACKS (Transitiecontracten Klimaatsprong).

TRACKS betreft een steuninstrument van de Vlaamse overheid voor nieuwe investeringen in bepaalde types grootschalige elektrische boilers en warmtepompen door industriële vestigingen in Vlaanderen. De doelstelling van de ondersteuning is tweeledig: het verminderen van de CO2-uitstoot, en de industriële competitiviteit verbeteren zodoende industriële bedrijven te verankeren in Vlaanderen. In 2025 is een pilootoproep gelanceerd met een budget van 70 miljoen euro. In oktober 2025 heeft de Vlaamse regering beslist om steun te verlenen aan een aantal projecten die hebben deelgenomen aan de pilootoproep.

De overheid geeft steun per vermeden ton CO2-uitstoot. De steun wordt toegekend voor een periode van tien jaar op basis van een veiling. Het steunbedrag wordt jaarlijks berekend en uitbetaald. De berekening van de jaarlijkse steunbedragen is gebaseerd op het concept van een *'Contract for Difference*' (CfD). Afhankelijk van de evolutie van bepaalde economische parameters, waaronder de prijzen voor gas en elektriciteit, varieert het jaarlijks steunbedrag. Na afloop van de tienjarige periode volgt een eindafrekening.

Aan het INR wordt gevraagd om een advies over de ESR-aanrekening van het steuninstrument te formuleren.

Advies van het INR

Dit advies is gebaseerd op het ESR 2010, de *Manual on Government Deficit and Debt (MGDD, 2022 edition)* en de informatie die door de adviesvrager is overgemaakt. Het toelichtingsdocument 'Transitiecontracten Klimaatsprong' (pilootoproep) en een simulatie van de impact van de parameters in de '*Contracts for Difference'*-formule werden overgemaakt aan het INR in het kader van de adviesaanvraag.

City Atrium C
Vooruitgangstraat 50, 1210 Brussel - Rue du Progrès 50, 1210 Bruxelles
T 02 277 83 60
F 02 277 50 21
http://inr-icn.fgov.be

Het steuninstrument is opgebouwd volgens onderstaande modaliteiten.

Grootschalige productiebedrijven met een minimale jaarlijkse uitstoot van 10.000 ton CO2 komen in aanmerking voor financiële steun voor de investering in nieuwe, grootschalige elektrische boilers en warmtepompen van een bepaald type.

Het bedrijf dient een 'aanvraagbedrag' in, uitgedrukt in euro per vermeden ton CO2. Het betreft een inschatting van de totale kost van de investering gedeeld door het totaal aantal vermeden ton CO2. Het aanvraagbedrag is gebaseerd op de investeringskosten, operationele kosten, aantal vollasturen (productie-uren op nominaal vermogen), en financiering. Het bedrijf kiest vrij hoe dit bedrag te berekenen. Het aanvraagbedrag ligt vast voor de volledige tienjarige looptijd van de ondersteuning. De overheid heeft een maximum aanvraagbedrag per type technologie opgelegd.

De overheid selecteert de laagste aanvraagbedragen in een veiling. De maximale steun per aanvrager (of groep van ondernemingen) bedraagt €2 miljoen op jaarbasis, en €20 miljoen overheen de volledige looptijd.

Met de bouw van de nieuwe installatie kan het bedrijf besparen op de kosten van fossiele brandstoffen en emissierechten. Deze besparing hangt af van de evolutie van de gas- en elektriciteitsprijzen en van de prijs van emissierechten. Om het jaarlijks steunbedrag te berekenen wordt het aanvraagbedrag verminderd met een correctiebedrag dat wordt berekend per project op basis van bovenvermelde parameters en uitgedrukt in euro per vermeden ton CO2. De overheid heeft per type technologie een minimum correctiebedrag vastgelegd dat een limiet oplegt aan de overheidssteun. Afgezien van de limieten van €2 miljoen per jaar en €20 miljoen overheen de tienjarige looptijd, bedraagt de maximale jaarlijkse steun aan het bedrijf: (aanvraagbedrag – bodembedrag) * totale CO2-emissiereductie van het productiejaar.

Het betreft een tweezijdig 'Contract for Difference' (CfD). Afhankelijk van de parameters (gasprijs, elektriciteitsprijs, emissierechten) kan een bedrijf besparingen realiseren die de totale kost van de technologie overschrijden. In dat geval (correctiebedrag > aanvraagbedrag) dient het bedrijf dit verschil te betalen aan de overheid. Het negatieve bedrag wordt verrekend met de steun voor volgende jaren. Pas indien het steunbedrag drie opeenvolgende jaren negatief is, zal de overheid daadwerkelijk overgaan tot het terugvorderen van het negatieve saldo.

Op het einde van de tienjarige looptijd wordt een eindafrekening gemaakt. De netto huidige waarde van de investering wordt opnieuw berekend gebaseerd op alle werkelijke kosten en opbrengsten, waarbij ook overige inkomsten (zoals het leveren van netstabiliteit), andere belastingen of fiscale voordelen en andere exploitatiesteun in rekening worden gebracht. Indien de eindafrekening resulteert in een positieve netto huidige waarde op het einde van de looptijd van de steun, wordt dit bedrag teruggevorderd van de aanvrager conform het terugvorderingsmechanisme onder de Europese staatssteunregels. Het totale steunbedrag overheen de tienjarige looptijd zal nooit negatief zijn. In het uiterste geval kan de totale steun nul zijn.

Gelet op het feit dat de omvang van de steun afhankelijk is van het effectieve gebruik van de nieuwe installatie in het productieproces en de hoeveelheid CO2-uitstoot die daarbij wordt vermeden, wordt het TRACKS steunmechanisme beschouwd als een niet-productgebonden subsidie op productie (D.39).[1] Het jaarlijks steunbedrag dient door de overheid te worden geregistreerd in het jaar dat de productie en vermindering van CO2-uitstoot waarop de subsidie betrekking heeft, heeft plaatsgevonden, ongeacht of de betaling in dat jaar wordt verricht. Dit geldt ook voor negatieve steunbedragen. De eindafrekening wordt geregistreerd op het moment van vaststelling.

In de adviesaanvraag wordt vermeld dat bij toekomstige oproepen de parameters van het steunmechanisme mogelijks kunnen wijzigen, zoals bijkomende technologieën die in aanmerking zouden komen, een vereenvoudiging van de berekening van het correctiebedrag, en het vervangen van het CfD-mechanisme door vaste steun per vermeden ton CO2-uitstoot. Zonder de gewijzigde modaliteiten in hun volledigheid te onderzoeken kan geen uitspraak worden gedaan over de ESR-registratie van toekomstige oproepen. Een belangrijk element hierin blijft echter dat de steun wordt toegekend op basis van het gebruik van de installatie, om de steun als een niet-productgebonden subsidie op productie te beschouwen.

02/03/2026

[1] Er zijn elementen die aanleiding kunnen geven tot de conclusie dat het een investeringsbijdrage betreft, gegeven dat het instrument overheidssteun toekent specifiek voor de bouw van een nieuw vast actief. Echter indien de installatie niet wordt benut in het productieproces, waarbij er geen CO2-uitstoot wordt vermeden, zal de overheid geen financiële steun geven aan het project. Bovendien worden ook operationele kosten meegenomen in de berekening van het steunbedrag.